

SZILÁGY SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K
Egyes szám ára 20 fillér.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 20 korona.

Nyilttér soronként 75 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

Külkereskedelmi irány a háboru után.

Irta: Dr. Matlekovics Sándor v. b. t. t.

A külkereskedelmi politikával szoros kapcsolatban áll a pénz értékének visszaállítására vonatkozó kormányzati intézkedés. Pénzünk értéke, valutánk rosszabbodott; a tulságos drágaság és fizető váltóink ázsiója mutatja ezt. A pénz értékének rosszabbodását az államadósságok alapján forgalomba jött tulságos sok bankjegy és az ország fizetési mérlegének nagyobb passzivitása okozza, vagyis az, hogy a háboru alatt sokkal több értéket hoztunk be, mint amennyit kivittünk. Ismerve a pénz elértéktelenedésének okait, tudjuk a valuta-rendezés módját; be kell vonni az államadósságok után forgalomba jött bankjegyzőnt és a fizetési mérleg passzivitását meg kell szüntetni. Csak hogy az nehézség, miképp lesz lehetséges ez. Az államadósság alapján forgalomban levő bankjegyeket be kell vonni vagy rendkívüli adók kivétele után szerzendő állami bevétellel, amely az illető adósság törlesztésére fordítatik, vagy új törlesztéses, vagy járadékos adósság felvételével, miáltal a ma függő adósság megszüntethető és a tőke helyett az országot az évi kamat, esetleg a törlesztés is terheli, vagyis az egyszeri súlyos teher, mely ma ránk nehezedik, részletekben hosszabb időre a kisebb évi összegekben nehezedik közgazdaságunkra. Az így átalakult kölcsön felvétele után a megfelelő bankjegyek kivonandók a forgalomból, miáltal a pénz elértéktelenedésének oka, a tulságos bankjegyáradat megszűnnék. Az e célból szükséges pénzügyi mivelet természetesen, már a szükséges összeg nagyságánál fogva is, nem vihető keresztül rögtön, sőt több évre megosztva lesz szükséges az összes pénzügyi állapotokkal összhangban haladni, nehogy az adóképeség tulságos igénybevétele az ország gazdasági erejét megingassa.

A váltóárfolyam ázsiója megszüntetésére több irányban lehet intézkedni; mindenképp először fokozni kell a kivitt és csökkeníteni a behozatalt, azaz törekedni kell arra, hogy a kivitt áruk értéke túlhaladja a behozottakét, vagyis, hogy a nálunk fizetendő váltókat jobban keressék, mint az általunk fizetendőket. Ez a törekvés a háboru utáni első időben nehezen lesz érvényre juttatható, egyrészt ha van is erős kivittelünk cukor, fa, nyersbőrök, tojás, gyümölcs dolgában, a monarchia kivitele nagyjából gyártmányokból áll (pamut, gyapju- és len-árúkból, vas és fémárúkból, gépekből), ámde épp e gyártmányokból ma készlet nincs, sőt a

szükséges nyersanyag hiánya folytán egyelőre még csak kilátás sincs rá, mikor lesz oly nagy a gyártás, hogy ismét kivitelre jussunk. Ezzel szemben mulhatatlannul kell nagy mennyiségben nyersanyagokat (nyersbőrök, gyapju, olajmagvak, mézgák, pamut, len, kender, kaucsuk, fémek, bőr) iparunk számára, szénét, kávé, dohányt és más fogyasztási cikkeket, gépeket mezőgazdaságunk és iparunk felszerelésére behoznunk, még pedig azonnal a háboru befejezése után; szóval gazdasági helyzetünk valószínűvé teszi azt, hogy egyelőre még bizonyos ideig a behozatal jóval felülhaladja a kivitelét. Lehet ugyan az élvezeti és fényűzési cikkek behozatalát korlátozni, akár magas vámokkal, akár tilalmakkal is, csak hogy az ily intézkedések a kiviteli cikkekkel szemben alkalmazható ellenintézkedések által megghusíthatók, de különben sincs a behozatal lényeges csökkentésére hatásuk. Tekintettel arra, hogy a béke után a nyersanyag és a szükséges félgyártmányok behozatala amugy is okvetlenül az állam közbenjárásával, sőt valószínűleg Ausztria és Németország kormányaival együtt rendezendő, nagyon megfontolandó, nem volna-e tanácsos a reánk eső behozatalt az állam által külföldön felveendő kölcsönből nyert pénzen kifizetni és a hazai cégekre áthárítani a megfelelő összegeket, magát a kölcsönt pedig törlesztés útján visszafizetni. Ily módon az azonnali fizetés nem követelne tőlünk kiviendő értéket, mert az állami kölcsön külföldi pénzből történne, a kölcsön kamatai és törlesztése pedig évek hosszú során át történvén, fizetési mérlegünk nem rosszabbodnék hirtelen nagy összeggel, hanem évi kisebb összegekkel, melyeket gazdasági életünk megújulásával és kivittelünk fokozásával, könnyen lehetne ellensúlyozni.

Gazdasági politikánkat mindenesetre abba az irányba kell terelni, hogy kivittelünk fokozódjék és behozatalunk csökkenjen, mindez az oly sokszor hangoztatott többtermelés által érthető el; minél jobban fejlődik mezőgazdaságunk és iparunk, annál vagyonosabbak leszünk, annál inkább fog javulni fizetési mérlegünk és így pénzünk értéke és valutánk. De ahhoz, hogy közgazdaságunk tényleg oly állapotban legyen, melyben saját benső erejéből megjavítsa a háboru által elromlott valutát, ahhoz évek sora kell. Időközben meg kell tenni azokat a kísérleteket, melyek külföldről hozzánk tőkét hoznak. Ez három uton történik (miután külföldi papir aránylag kevés van a monarchiában s így ezeknek eladásáról nem szólhatunk); külföldön felveendő állami kölcsönök, belföldi értékek, kivált jelzáloglevelek és államkölcsön-papírok eladása és végre külföldi tőkének

hazai vállalatokba való bevonása útján. Eladósodunk ugyan ezáltal és jövődöbeli termelésünk megfelelő részét külföldre fogjuk fizetni s így fizetési mérlegünket állandóan szenvedő tételekkel szaporítjuk, ámde a külföldi tőke beözönlésével egyszerre oly cselekvő tétel jut mérlegünkbe, hogy azzal egyensúlyát azonnal helyrehozhatjuk és jövő gazdasági tevékenységünknek — a külföldi tőke által is — fokozott eredményével törleszthetjük azokat a szenvedő tételeket, melyeket a külföldnek évenként ki kell fizetnünk. Hosszu és nehéz ut vezet pénzünk értékének helyreállításához, de azt meg kell tennünk, ha közgazdaságunk sorsa és jólétünk szívünkön fekszik.

Közgazdasági viszonyainkra legsúlyosabb kihatással lesz állami pénzügyünk sorsa, az az óriási költség, melybe a háboru sodort és mely a háboru után az ország népességének vagyoni erejét eddig nem ismert mértékben fogja igénybe venni. Milyen nagy adók és intézkedések lesznek szükségesek, hogy az állam pénzügyi egyensúlya helyreálljon és fentartassék: ez egyik legnehezebb problémája a háboru utáni törvényhozásnak és kormányzatnak.

Az Osztrák-Magyar Bank és hitelszervezetünk annyira bevált a háboru alatt, népünk készséges részvétele a hadikölcsönben oly bizalmat tanúsított az állam pénzügyi helyzete iránt, hogy a jövődöbeli pénzügyi intézkedéseknél a hitel-szervezet erejét és az államba vetett bizalmat gondosan kell ápolni. Epp ezért szó sem lehet az annyira ijesztő „devalváció” semmiféle módjáról, erőszakos kölcsönről, vagy az államjádékok kamatainak megrövidítéséről. Bele fog nyulni, bele kell nyulnia az államnak a polgárok jövedelmibe és vagyonába, de lehetőleg úgy, hogy a gazdasági fejlődést meg ne gátolja. A nagy jövedelmek és a nagy vagyon természetesen fokozottabb mértékben fogja az adózás tárgyát képezni, de egyenes és közvetlen adóban mindenki kénytelen lesz az eddiginél sokkal nagyobb mértékben részt venni az állami terhek viselésében. A háboru költsége és a szükséges befektetések nagy része a nagy adóteher mellett mindenesetre kölcsön útján fedezendő s így a jövődö ivadékok is bevonandók a mai nehéz idők súlyának viselésébe.

Nagy terheket, súlyos áldozatokat kell majd nemzetünknek viselnie, de országunk természetes gazdagsága, a háboru alatt kifejlesztett tevékenység által szerzett nagyobb vagyoni erő, a béke beálltával minden oldalról felmerülő szükségletek és ezek folytán a mindenfelől jövő megrendelések, oly lendületes gazdasági viszonyokra adnak kilátást, melyek tapintatos eljárás és okos politika mellett az ország virágzására vezethetnek.

Táviratok.

A miniszterelnökségi sajtóirodának a hadi eseményekre vonatkozó és más közérdekű távirati értesítéseit, április hó 15-ikétől, az érkezés sorrendjében a következőkben közöljük:

Budapest, ápr. 15.

(Hivatalos.) A délnyugati arevonalon helyenként fokozódott a harci tevékenység. A vezérkar főnöke.

Berlin, április 15.

Nyugati harctér. A Lys menti harctéren sokszor támadt elkeseredett közelharc. Nieuwekerkétől délnyugatra, valamint Bailleul és Merris között angol géppuska fészkeket megtisztítottunk. Az ellenségnek Bailleulból és a Bethunetől északnyugatra levő területről ellenünk intézett ellentámadásai nagy veszteségei mellett összeomlott. A Somme mindkét oldalán a tűzérési harc erős idő mellett mérsékelt harcok között maradt.

Keleti harctér. A Finnországban partra szállott csapataink fegyveres bandákkal vívott heves harcok után, tengeri haderőink egyes részeinek erőyes támogatása mellett bevonultak Helsingforsba. Ludendorff

Budapest, április 16.

(Hivatalos.) Az olasz harctéren nem történt különös esemény. A vezérkar főnöke.

Berlin, április 16.

Nyugati hadszíntér. Támadásunk a Lys-menti csataterén teljes eredménnyel jártak. Az 1917. évi Wytschete csatából eredő robbantási tölcseréket rajtaütéssel elfoglaltuk. Rövid tüzelés után megépítő támadással rajtaütéssel elfoglaltuk Vulbergeent és az e helység mindkét oldalán levő állásokat. Angol századok ellentámadásai teljesen összeroppantak. Csapatunk a sikéságról támadva, feljutottak Nieuwerke és Bailleul magaslataira és azokat az ellenségtől heves közelharcban elragadták. Az angoloknak Lacon elleni támadásai meghiúsultak. A Somme mindkét partján levő arevonalon a tűzérési harc csak a Luce patak mentén Morculli és Montdidier vidékén vált erősebbé. Az Oise és Aisne csatorna mentén és a Mosel nyugati partján eredményes vállalkozásokat hajtottunk végre.

Keleti Finnországban a jégokozta nehézségek leküzdése után Novisában partra szállott csapataink észak felé nyomultak, többszörösen megtörték az ellenség ellenállását és elérték a Wyborgba vezető vasutat. Ludendorff.

A színházból.

Az őszelő óta abbahagyott ezen rovatot ismét megnyitjuk. És ugyanazon színigazgatónak nevével nyitjuk meg, a kinek nevével abbahagytuk volt. A Sajó Vilmoséval, a kinek konzorciuma az őszelőkor történt távoztakor sok kedves emléket hagyott maga után. Akkor még a társulat titkára is mindenkiel szemben igen figyelmes és lekötőlegzően tapintatos volt. Sajnos, hogy a mostani alkalommal kevésbé mondhatjuk ugyanezt a konzorcium itt jelölt reprezentánsáról, a ki a játékrend megkezdése előtti működését majdnem kizárólag mentől nagyobb számú bérletezés bezsebelésében merítette ki. Minket, a kik azt vettük észre és a kik nem igen szoktunk azonban aprós kavicskákban megbotlani a az érdekért hajlandók vagyunk tévedéseket is elnézni, — biztatott a remény, hogy a titkár ur viselkedését talán a konzorcium előnyösebben történt szervezete fogja megmagyarázni és részben rekompenzálni. Nem tudjuk, hogy ezentul fog-e fordulni a dolog; de az eddigi előadások jó részt e remény alaptalanságáról győzték meg. A szintársulat távolról sem erősebb, mint tavaly, sőt határozottan gyöngébb. A Katona után jött Somogyi helyén primadonna nincs. Drámai hősnő nemléte a

multból ájtott hiány. Váradi helye sincs betöltve. Az amugy is tulkeves egyénből állott karzemelezet egyes tagjai segédszínészekké előmenetelezték s a kar így majdnem — — semmi. E minuszokkal szemben előnyös plusz volna a Papp Tibor szerződtetése, de őt eddig alig láttuk olyan nagyobb szerepben, a mely alapján határozott és biztos véleményt mondhatnánk felőle.

Eddig — egyébként — a következő előadásokat láttuk.

Szombaton, április 13-án Shaldon Románca. Keretes elmesélése egy szerelem történetének, mely egy művésznőt, előző erkölcsi botlásainak szennyéből, jutalmazatlanul tisztít ki, s amely a később nagyapává lett egyik főhősében a hasonló szerelemre gyuladt unoka előtt lerontja a moralizáció minden korlátjait, hogy boldog frigyben engesztelje ki szive választottjával. A főszerepek a Nagy Margit és Szalontai kezében voltak. Mindkettő ugyancsak kitett magáért. Különösen Nagy Margit, a kit a mult egész idényben drámai hősnőként szerepeltetve nem láttunk s a ki talán nincs is ily szerepre szerződtetve — egy pár kissé disszonáns testhordozási és hanghordozási tempót leszámítva — elég sikeresen küzdött meg nagy feladatával. Toldy Zoltán a régi rutinos színésznek bizonyult. Kisebb szerepében is igen rokon-szenves jelenség volt Papp Tibor. Hasonlóan Sajóné. A többi 7—8 szereplőnek apró szerepei már önmagukban is — háládatlanok voltak.

Vasárnap, április 14-én Tavasz és szerelem. Diák szerelmi história megspékelve néhány fülbemászó a ugyanannyi fülbe nem mászó Schubert-áriával. A két főszerep megint a Szalontay és a Nagy Margit kezében. Csak hogy most már Szalontay volt a jóval erősebb és díszesebb. Nagy Margiton látszott és érzett, hogy nem operetteprimadonna, bár jó igyekeztének sikere e szerepében is sokhelyütt föléslant. Papp Tibornak ismét kellemesen érintett játéka, de különösen szép hangú éneke. Toldyné, Pálóczy, Toldy és Baróti jók voltak. Nemkülönben Sajó, Zsoldos és Fehérváry. Péczelynél öröndetes haladást tapasztaltunk a mult évekhez képest. (Mellékesen szövéteszük a színlapot, melyen egy itt nem létező színész neve is szerepelt és vagy három azonos név 2—2 szerephez is volt kiírva.)

Hétfőn, április 15-én az általános és állandó derűtség estéje. Színen: Hort Gyula bohózata, „Tessék szellőztetni!” Dr. Nagy orvos egy kised munkájának mottója ez, a mely a kikapósságon hajlamos hitestársak homeopatikuss gyógymódja akar lenni. Egy öregedő pár s ennek lánya és veje, no meg a hajadon leánya veszik be a maszlago. Egyedenként tévelyednek a kicsapongások útjára, a melynek végén együttesen jönnek reá a páronkénti kölcsönös hüség egyedül üdvözítő voltára. A nem valami tartalmas, de helyzetkomikummal tömör darabot kitűnően játszták: a Toldy-pár, Nagy Margit és Szalontay, Sajó és Pálóczy, Abay és Zsoldos, no meg az elemében komikuskodó Baróti. Fehérvárynak, akárcsak az előzőn, ugy a mai estén sem volt meg az az igazi nekivaló jó szerepe, a melyikben ő oly hódítóan kedves és bájos tud lenni.

Kedden, április 16-án a Leon-Stojanovics-féle operette, a „Padlásszoba.” Két átellenbe tett padlásszobában, majd két egymás mellettiben szövődik szerelmi viszony egy tehetségtelen, de eléggé szelhámos festőféle egyénnek zongorát tanító leánya s egy ál éjszakai muzsikuss, eredetileg gazdag báró között. Az ifju testvérbátyja reá jön a titkon szőtt viszonyra és azzal akarja öccsét abból kigyógyítani, hogy önmagának jegyesévé csábítja a leányt. A két báró ősi kastélyában lakodalomra készülnek. Nem sok kell hozzá, hogy kiderüljön, miszerint csak a két ifju az igazi egy pár; a minthogy az is lesz belőlük. A két bárót elegánsan, szépen játszták meg és énekeltek végig Szalontai és Papp. A zongoratanító szerepében Pálóczi bájosan hódított. Pompás „kedélyes” apa és após volt Baróti. Toldyné a háztulajdonosnő, Nagy Margit a telefonos leány szerepében jeleskedtek. Kisebb szerepekben igen kedvesek voltak Fehérváry, Abay és Mihályi. A jó együttes megalkotásához pompásan járultak hozzá Toldy és Sajó, — igen jól Pécely és Zsoldos.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Használjunk hadisegély-bélyegeket.**

— **Püspöki beiktatás.** Az ujonnan megválasztott Nagy Károly erdélyi ref. püspök beiktatása ez évi május hó 5-én lesz Kolozsváron. A beiktatást dr. Balthazár Dezső tiszántuli ref. püspök fogja végezni.

— **Berendelés.** Ajtai Endre, zilahi járási számvevőt a zilahi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez rendelték központi szolgálatra.

— **Kitüntetés.** A király Sárkány Barna, tart. főhadnagynak, valamint Sere Károly dr., tart. egészségügyi hadnagynak a Signum laudist — a kardokkal — adományozta az elégséggel szemben tanúsított, vitéz és önfeláldozó magatartásukért.

— **Vármegyei közgyűlés.** Szilágysomlyó vármegye törvényhatósági bizottsága Zilahon, a vármegye ház disztermében 1918. évi április hó 22-ik napján délelőtt 10 órakor tavaszi rendes közgyűlést tart. A tárgysorozat 113 pontból áll. Ezek között tárgyalásra kerülnek: Alispán jelentése a vármegye közállapotáról. — A megüresedett vármegyei tisztifőügyeszi állásnak, valamint az ennek betöltésével megüresedhető más állásoknak választás útján való betöltése. — A vármegyében megalakítandó hadisegély-fel-szólamlási bizottságba hét tag beválasztása. — Az adófelszólamlási és a szilágysomlyói és szibói adókievítő bizottságba bányászakértők választása. — A szilágysomlyói jövedelemadó felszólamlási bizottságban megüresedett egy tagsági hely betöltése. — Zilah és Szilágysomlyó városok képviselőtestületeinek a városi közigazgatási alkalmazottak családi pótlékát megállapító határozataik. — Szilágysomlyó város képviselőtestületeinek a városház építési alap részére 10.000 korona kölcsönt vevő, — ugyanannak ingatlan átruházási pótlékát szedéséről szabályrendeletet alkotó, — a Lajos-malom és villamos műtelkét megvevő, — a város szervezeti szabályrendeletét módosító, — az óvodai dajka részére drágasági pótlékot adó, — az óvónő és dada részére ruhabezvásztási előleget adó és Vida Lajos városi végrehajtó temetésére járulékot adó határozatai. — Szilágysomlyó, Zorány és Szilágysomlyó községek kérelme a szilágysomlyó-tusztatli vicinális utnak a törvényhatósági közutak sorába felvételéért. A közgyűlés tárgysorozata f. hó 19. és 20-án kerül előzetes tárgyalás alá a vármegye állandó választmányában.

— **Közgyűlés.** A szilágysomlyói Ipari és Gazdasági Hitelszövetkezet április hó 14-én délelőtt 10 órakor, a szövetkezet helyiségében, Donogány János polgármester, ügyvezető elnök elnöklése alatt tartotta meg XV-ik évi rendes közgyűlését. A gyűlésen a tagok kevesen jelentek meg. Letárgyalták a mult évi üzleti eredményről szóló jelentést s azt egyhangúlag elfogadták. A kilépő 1 igazgatósági tagot, Nemethy Zsigmondot újból megválasztották 3 évre és a felügyelő bizottságba ugyancsak a kisorsolt 3 tagot, Katona Sándort, Horváth Zsigmondot és a hadba vonult Molnár Józsefet újra 3 évre megválasztották. — A szövetkezetnek a mult üzleti év végén 767 tagja volt 1201 üzletrészes, ezekre a jelzett időpontig 50,257 K 42 f. fizetett be. A betétállomány 126,859 K 40 f. volt. Tagjainak váltóra 125,000 K-t, kölcsönvényre 53,881 K 40 f-t, külön jelzálogos kölcsönt 1570 K-t, földkölcsönt 5848 K 64 f-t folyósítottak. A tartalékalap az év végéig 18,228 K 64 f-re emelkedett. Az 1917. évben 4062 korona 62 fillér tiszta nyeresége volt a szövetkezetnek.

— **Vasuti menetrendváltozás lesz május elsején.** Ekkor a szilágysági vicinálisok is kedvezőbb összeköttetést kapnak. Már annyira mekitörődünk ennek a nyomorúságos menetrendnek, hogy nem merjük hinni se, hogy egyhamarosan jóra változást kaphassunk. Féltünk, hátha még a mostaninál is rosszabbat kapunk, ha ugyan még ennél is eszelhetnének ki rosszabbat.

— **Az orosz hadifogságból hazaérkező katonák kötelesek hazaérkezésük után azonnal jelentkezni a községi előjáróságnál, — városokban a polgármesternél.**

Jótekonycélú előadást rendezett Szalavetz Juliska zongoratanítványaival a városi színházban április hó 14-én, vasárnap délután. A műsor, mely pont 3 órakor vette kezdetét, jórészt négy és hatkezes zongoraszámból állott, melyeket páronként, hármanként Mózes Ella, Brüll Teri, Herschkovits Teri, Schwartz Annus, Hercz Lujza, Odor Piroška, Odor Lali, Tamkó Olga, Lipcsey Juliska, Tamás Olga, Keller Nusi, Mandel Margit, Goldberger Boriska, Csuskay Valéria és Binder Sári játszottak. Valószággal bámulatos volt, hogy a kedves kis gyermekek — sok közülük csak egy-egy aranyos csöppse! — minő fegyelmességgel és összehangzottsággal oldották meg feladatukat. A műsor pontjai között volt egy kuplé („A mai sláger“) és egy monolog („Bakfi álmok“) is, melyeket szinte gyakorlott műkedvelőre valló ügyességgel és kedvességgel Binder Sári adott elő. Volt még egy „A milliomos leány“ című 3 jelenetes színművecske is, melynek szereplőiként Binder Sári, Lipcsey Juliska, Mózes Ella, Brüll Teri, Csuskay Valéria és Mandel Margit jeleskedtek. Es volt egy énekes előkép is, a melyben az összes növendékek gyönyörködtettek. A műsor — 6 óra tájt — a Rákóczi indulóval zárult, melyet szintén precízül Odor Böske és Tamkó Olga zongorázott. A színház nézőterét zsufolásig megtöltő közönség ajkain egyes szereplőknek, különösen a kis Binder, Tamkó és Odor leányoknak dicséretével és az egész műsort fáradhatatlansággal előkészítő Szalavetz Juliska kisasszony iránt méltó elismerés hangzatosításával, egy pár kellemesen eltöltött órának emlékével oszladozott szét.

Nyilvános számadás. Ifj. Veres Károly városunk egyik jóra való munkás polgára az 1914. évi mozgósítás óta állandóan hadban van. Itthon maradt beteges felesége és négy apró gyermeke — akinek egyedüli létfenntartását a hadisegély képezi, a miből a jelenlegi rendkívüli drágaságban a család még a mindennapi kenyeret is alig tudta beszerezni. Az asszony apró gyermekei felügyeletével és gondozásával lévén elfoglalva, még ha egészségi állapotja megengedte volna is, napszámkeresetével házi kiadásukat nem gyarapíthatta. — Az egész család a legnagyobb nyomorban volt. És hogy a nyomorúságnak már csordultig telt pohara még újabb szerencsétlenséggel tetőződ-jék, a gyermekek közül egy kis leány elhalt, akinek a legszükségesebb tárgyakat sem volt képes a szerencsétlen anya beszerezni. — A mint már előzőleg annyiszor tettem, ismét városunk nemeslelkű közönségéhez fordultam kérés- szóval, hogy nyújtsanak segítyt a hon védelmé- ben küzdő apa gyermekeinek. Felszólításom nem remélt eredményre vezetett, mert pár nap alatt önkényes adományokból 257 korona 20 fillér gyűlt be, a mit a szegény asszonynak kézbesítettem is. Kötelességemnek ismerem a nemesszívű adakozóknak nemcsak a szerencsét- len család, hanem a saját nevemben is leghálá- sabb köszönetemet nyilvánítani, ily szépen megnyilatkozott áldozatkészségéért. Az adakozók névsorát az alábbiakban közlöm: Krasznamegyei Takarékpénztár-Egyesület 30 K, Donogány János, Löwbeer Sámuel, Klermann Testvérek, Rachmuth Chaim, Stern Testvérek, V. Balás Pál, Frankovits Ignác 10—10 K, Schwartz Ignác, Középszolnokmegyei takarékpénztár, Szilágyvármegyei Kereskedelmi és Iparbank, dr. Acs Sándor, dr. Ajtay K. Pál, dr. Mártonffy Bogdán, Bród Benze, Hirsch Ignác, dr. Schwartz Sándor, Weisz Elek és fia, Bröder Kálmán, Salamon Mártonné, Schwartz Miklós, Weinberger Kálmán, Csengeri M. és Fia, dr. Markovits Jakab, Szaploneczay Sándor, Közgaz- dasági Bank 5—5 K, Goldglancz Lajos, Papp Felicián, Goldglancz Mór, Nuszbacher Salamon, N. N. 4—4 K, Jakabos Gergely, Moskovits Jakab, Müller Elek, B. Józsa Gyula, Ullmann

Ignác 3—3 K, Lázár Zoltán, Glück Mózes, Sziszek Sándor, Rozeneweig Mihály, József Eliás, Csernecz József, N. N., Farkas Viktor, Farkas Ödön, Szilágyási Gazdák Bankja 2—2 K, özv. Klein Ferenczné, Fülöp Döme, Schupi- ter Lajos, N. N., Fried Mihály, Büchler Vilmos, Rigó Arpádné, Nagy Gyula, Bartha Iván, Hersli Jakab, Porjesz Samu, N. N. 1—1 K, N. N. 20 fillér. Szilágyosomlyó, 1918. április 14-én. Bölöny Bálint, rendőrkapitány.

A Krasznamegyei Takarékpénztár Egyesület április 14-én, vasárnap délelőtt tar- totta meg évi rendes közgyűlését, melyben Szabó György helyettes elnök elnökölt. A köz- gyűlés az elmúlt év zárszámadásának megál- lápítása, a jelentések és az azokban foglalt indít- ványok elfogadása után a felmentést úgy az igazgatóság, mint a felügyelőbizottságnak meg- adta. Az egyesület elnöki állására közfelkiáltás- sal Donogány János földbirtokost, Szilágyosomlyó város polgármesterét, az igazgatóság tagjaivá Brandt József földbirtokost, Frankovits Ignácot, a hasoncégű helybeli részvénytársaság vezérigaz- gatóját, Kóródy Zoltán vezérigazgatót, Pálkás Endre ákosi földbirtokost, Steiner Lajos berettyó- széplaki földbirtokost, Szabó György földbirtokost és dr. Veverán György ügyvédet, — a felügyelő- bi- zottság tagjaivá dr. Ajtay Endre vm. tb. tiszti főorvost, Halliarszky Samut, a Bánffy-uradalmak nyug. jószágigazgatóját, Kömives Vencel ma- gánzót és Lengyel Akos krasznai takaré- pénztári igazgatót választották meg.

Nyugtatóvány 203 koronáról, mely ös- szegyet Szalavetz Juliska urleánytól, mint az általa rendezett előadás tiszta jövedelmét, a hadiárak segélyalapja javára leendő elküldésig letéti kezelés céljából hogy átvettem, nyugtá- zom. Szilágyosomlyó, 1918. április 16. Mogyoróssy Thorday Sándor. — Az előadás bevétele 348 korona, kiadás 145 korona, tiszta jövede- lem 203 korona.

Tájékoztatás a zilahi m. kir. állami elemi népi. tanítóképzőintézetbe való felvételtől. Az I. osztályba olyan tanulók vétetnek föl, akik a polgári iskola, gimnázium, vagy reál- iskola IV. osztályát, vagy a felső népiskolát jó sikerrel végezték és ép testűek, ép érzékűek, egészségesek, 14-ik életévüket betöltötték, de 18 évesnél nem idősebbek. A vidéki jó és sze- gény tanulók államköltségben részesülhetnek a bennlakás és ellátás kedvezményeiben. A jövő 1918—1919. iskolai évre az I—IV. oszt. szá- mára előirányoztatott 34 ingyenes, 36 feldíjas, (havi 26—30 K-ás), 20 teljes díjas (havi 52—60 K-ás), 16 kézpénzsegélyes (havi 26—30 K-ás) és 18 segély nélküli hely. A főlveletért 1918. május 31-ig kell folyamodni. Az 1 koronás bélyeggel ellátott (szegénységi bizonyítvány mellett bélyegmentes) kérvény a nagym. vallás- és közokt. m. kir. miniszterhez címzendő, azon- ban közvetlenül a zilahi tanítóképző intézet igazgatóságához küldendő be a jelzett időpontig.

A sertések rekvirálása rövidesen meg fog történni, mert a felajánlásra szóló hatósági felhívások eredményre nem vezettek. Az igény- bevétel körülményeiről a városházánál lehet fel- világosítást nyerni.

Az 51-ik gyalogezred hadialbuma. A hadügyminiszterium rendelete alapján mint min- den ezred, úgy a cs. és kir. 51-ik gyalogezred is festményekkel, rajzokkal és fényképekkel illusztrált album keretében állít emléket önma- gának. Az ezred Peredy György hadnagyot bízta meg a díszes album szerkesztésével, aki már hozzáfogott az ezred diadalokban gazdag történetének a megírásához és az anyaggyűjtés megszerzésének óriási munkájához. Az ezred pótzászlóalja tudvalevően Prágában székel és így annál súlyosabb a feladat az elesett, vagy az ezred keretéből elkerült, vagy fogásba ke- rült hőseinek (rangkülönbség nélkül) arcképét,

harctéri adatait megszerezni. Ez uton kéri te- hát az album szerkesztősége a hozzátartozókat, hogy az ezred kötelékében a haza iránti szent kötelességüket teljesítő hozzátartozókról a kért adatokat lehetőleg ajánlott levélben hozzá meg- küldeni szíveskedjenek. (Cím: Háborus Album szerkesztősége I. R. 51. Prag, Albrichts-Kaserne.) A képet lemásolás után sértetlenül visszaküldik, mert szem előtt tartják annak becses értékét. Az albumot Liebenauer főhadnagy, neves bécsi festőművész és még több, az ezred kötelékébe artozó festőművész képe és rajza fogja díszí- tenni, rengeteg eredeti felvétel és annyi arckép, amennyi rendelkezésre fog állani. Az album magyar és német nyelven fog megjelenni. A német szöveget dr. Margittai Leó hadnagy, a „Déli Hírlap“ hadi és politikai tudósításai nyomán országosan ismert bécsi munkatársa írja meg. A szerkesztőség szívesen vesz és kér bár- kitől cikket, harctéri, vagy ütközetleírását, ami az ezred történetével összefügg, vagy valame- lyik hősről. Az albumot megveheti, vagy meg- rendelheti mindenki. Előjegyzéseket már most elfogad a szerkesztőség. Az összes befolyó jö- vedelem az ezred özvegyeinek és árváinak se- gélyalapját fogja gyarapítani.

Uj levélbélyegek. A postaigazgatóság június havában uj levélbélyegeket bocsát ki, amelyek a királyi pár képét fogják viselni. A 10, 15, 20 és 25 filléres bélyegek Károly ki- rály arcképével készülnek, a 35, 40, 65 és 80 filléres levélbélyegeket pedig a királyné arc- képe díszíti. Az uj bélyegek rajzait a legutolsó levélbélyegpályázat pályadíjnyertes tervei sze- rint készítik. A többi postabélyeg továbbra is forgalomban marad.

A „Vasárnapi Ujság“ április 14-iki számának képei nagyrészt a nyugati nagy né- met offenzívával foglalkoznak, bemutatják a csatateret érdekes jeleneteit, a főbb vezéreket stb. Ebbe a körbe vág Sztrokay Kálmán kivá- lázóan érdekes cikke a németek nagy ágyujáról, melylyel Páris bombázzák. A többi képek Jó- zsef főhercegnek a Szent István-renddel való kitüntetésére, Szomory Dező uj darabjának Nemzeti színházi előadására, Drina hajó ka- tasztrofájára stb. vonatkoznak. Szépirodalmi ol- vasmányok: Szemere György regénye, Szini Gyula novellája, Schöflin Aladár színházi cikke, Szőlősi Zsigmond tárcája stb. Egyéb közlemé- nyek: báró Lukachich Géza tábornok arcképe s a rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 10 korona. Megrendel- hető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatlatában (Bu- dapest, IV., Egyetem-utca 4.) Ugyanitt meg- rendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Értesitem a t. közönséget, hogy fogtechnikai műtermemet Felsővár- utca 22. sz. alatt ujjalag megnyitottam. Brüll Sámuel, v. fogtechnikus.

STERNBERG Harmonika
hangja nagyszerű!
Budapest, VII., Rákóczi-ut 60., saját palota.

Kitűnő hang, háromváltós,
acélsarku K 50—
Még finomabb, orgona
hangu K 80—
2 soros, 21 billentyűs,
finom K 120—
Rendelésnél a pénz előre beküldendő.

A KULTURA Részv.-Társ. kiadása.

Amiről csak ketten tudnak.

Irtá: MOLNÁR JENŐ.

Ára 6 korona.

Kapható minden könyvkereskedésben.

A nő és a férfi közös titka az, amiről csak ketten tudnak: a házasságtörő asszony, aki mélyen lefátyolozva siet a mellékutcákon a találkára, az első bűn izgalmatól reszkető kezét szorítja a dobogó szívére, hogy elföldje ezt a titkot. A csábító férfi és a bűnöző asszony közül a mai társasági életnek egész sor érdekes alakja szerepel Molnár Jenő új könyvében.

SZOMAHÁZI ISTVÁN

Ágota férjhez megy.

Ára 6 korona.

Kapható minden könyvkereskedésben.

Egy pesti ujság alapításának és bukásának történetét beszéli el a legnépszerűbb magyar regényíró új könyvében. A mozgató erők közt, melyek az ujságot föllendítik és megbuktatják, egy bájos, fiatal leány is szerepel, akinek szépsége nagyban hozzájárul a sok reménnyel megindult vállalat katasztrófájához. A páratlan érdekességű mesén keresztül pedig a közönség bepillant a mai ujságírás furcsa műhelyébe, ahol a hatodik nagyhatalom a világ sorsát intézi.

6—1918. kgy. szám.

Hirdetmény.

A Szilágysomlyó városa és a szilágysomlyói járás termelőinek pálinka és szesz-

főző szövetkezet igazgatósága közhirre teszi, hogy a borseprő beváltásával Weisz Áron ügyvezető igazgatót megbizta, hogy azt saját lakásán (Rákóczi-utca 32. szám alatt) maximált árban váltsa be.

Ennélfogva felhivatnak mindazon egyének, kiknek borseprőjük van, hogy azt lehetőleg rövid időn belül szolgáltatassák be.

Szilágysomlyó, 1918. április 10.

Nagy Gyula,

elnök-igazgató.

Összefoglaló tankönyv.

A középiskola négy alsó osztályának teljes tananyaga. Rövid és könnyű. Nélkülözhetetlen rendes- és magántanulóknak, önkéntes vizsgára készülőknek, általános műveltségre törekvőknek. Két kötet ára 25.— K és 1.— K postaköltség. Megrendelhető a

Zsoldos tanintézet-nél

Budapest, VII., Dohány-u. 84.

Telefon 32—40.

Oláhbaksa község határában

a Krasznamegyei Takarékpénztár Egyesület tulajdonát képező ugynevezett „Csikó-legelő“ nagyrésze, mintegy

200 katasztrális hold legelő

folyó évi legeltetésre

haszonbérletbe kiadó.

Feltételek megtudhatók a tulajdonosnál Szilágysomlyón. 1—2

Ajánlom az ép most beérkezett kipróbált, garantált legmagasabb fokú, csiraképességgel bíró, fajtiszta és fajazonos káposzta és kalaráb-magvakat a következő fajokból:

Bulgár óriási késői káposzta.

Elismert legjobb téli káposztafaj.

1 kiló 400.— korona.

Nagyobb szükségletnél külön levélbeli ajánlat.

Késői**Kék Góliáth-kalaráb.**

1 kiló 700.— korona.

Vetőmag szükséglet káposztánál kat. holdanként 1/2 kiló, kalarábnál 3/4 kiló.

Téli használatra mindkét főzelékfajta április közepétől május végéig vetendő el és júniusban állandó helyére ültetendő, őszig tökéletesen kifejlődnek és a legjobb terméseredményt adják. Korábbi vetésnél, illetve kiültetésnél a káposzta tulifejlődik és kirepedezik, a kalaráb pedig elfásul.

A várható terméseredmény kat. holdanként káposztánál 250 mázsa, eladási ár á 40 kor. = 10,000 kor., kalarábnál 200 mázsa, eladási ár á 60 korona, = 12,000 kor. bruttó bevétel.

Mühle Árpád udvari szállító
Temesvár. magkereskedő

VILÁGRA-SZÖLŐ-ÚJDONSÁG!

Lurion
CIPÖKRÉM-VIASZK

Öt perc alatt
egy adag Lurion cipőkrém-viaszkból
bárki egy negyed kiló legfinomabb
cipőcrémet főzhet
ÁRA 2-K. MINDENÜTT KAPHATÓ!
Montonviaszk-Művek-Részvénytársaság.
BUDAPEST VI. ANDRÁSSY-UT 74.

Hirdetések

A „Szilágysomlyó“ részére
jutányos áron vétetnek fel.

Buziásfürdő

Magyarország legrészsavdusabb szénsavas, sós, vasas, radioaktiv forrását.

Moorfürdők. Hidegvizgyógymód.**Elsőrangú****szivgyógyfürdő**

Természetes szénsavas, sós, radioaktiv fürdők.

Női bajoknál.

Hólyag-, vesebajok, köszvény, csusz, idegbántalmaknál.

Szív bajoknál.

Billentyűhibák, szívizom gyengesége, érelmeszesedés, ideges szívbajok.

Háboru okozta utóbajoknál.

Lőtt, vagy szurt sebek után fellépett hűdéseknél, ízületi bajoknál, gyengeségi állapotoknál.

Ivókura, Zanderintézet, Röntgen és kórvegyészeti laboratórium.

Fürdőidény: május—október.

Kifogástalan ellátásról gondoskodva van.

Hivatalos fürdőorvos:

Mahler Gyula dr.

Buziáson fürdőorvosi gyakorlatot folytatnak:
Biasini J. dr., Porutiu R. dr., Schopf J. dr.,
Sugár R. dr., Glass R. dr. urak.

Részletes prospektussal szolgál:

Muschong Buziás gyógyfürdőjének igazgatósága. 2—6